BO & lev

…på Helgeland

Medlemsblad for MOBO Helgeland BBL

Høst 2022

I 2024 arrangerer Smeltedigelen, Plura Valley og Bodø 2024 verdens første grottekonsert i Nord-Europas største vannfylte grotte.

Leder

Mo i Rana
Morten Sæterhaug

Høst, budsjettarbeid og faglig påfyll

Høsten er her og med det starter arbeidet med neste års budsjett for boligselskapene. Alt stiger i disse tider og med det også kostnadene for boligselskapene. Inflasjon i kjølvannet av 2 år med pandemi og sterkt påvirket av den uvirkelige krigen i Ukraina. Renter, matvarer, energi og bygge- og vedlikeholdskostnader skyter til værs. Utfordrende for svært mange. Spådommene om når toppen nås og vi begynner å nærme oss normale tilstander er mange og sprikende.

På landsbasis er det mange boligprosjekter som ikke kommer lengre enn til tegnebrettet. Usikkerhet med pris og leveranser gjør at igangsatte nyboligprosjekter er lavt. Så på den ene siden produseres det for få nye boliger og på den andre siden har vi redusert kjøpekraft. På toppen av dette innstiller Finanstilsynet på en enda strengere boliglånsforskrift. Fra mulighet til å låne 5 ganger inntekt foreslår de det redusert til 4,5 ganger inntekten og i tillegg redusere bankenes mulighet til å avvike fra forskriften.

Hvilke utslag dette egentlig vil få på boligprisene generelt er vanskelig å si. I dette bildet kommer Helgeland nok en gang til å være et unntakstilfelle som en konsekvens av ny industrireising. Men det må tenkes på en annen måte, mer kompakt, mer i høyden, og med bildeling og bedre virkemidler fra Husbanken for at de mange tilflytterne med dagens byggepriser skal ha råd til å bo – enten de velger å leie eller eie.

Tradisjonen tro blir det også i høst styreseminar. Styreseminaret gjennomføres by for by og over en dag. Starter med boligselskapene i Mosjøen og Sandnessjøen 5. november, deretter Brønnøysund uka etter for så å avslutte i Mo i Rana 19. november. Vi reduserer reisekostnader og tidsbruk slik at det blir rimeligere og vi når ut til flere. Det er viktige temaer som tas opp og vi håper å se mange til vårt årlige faglige påfyll som også gir rom for erfaringsutveksling med likesinnede.

God lesning og fortsatt god høst!

Innhold

4 - 5 Bidrar til å utvikle et kraftigere Helgeland

6 - 7 En tillitsfull og kompetent samarbeidspartner

8 - 9 Hammern boligpark utvides stadig

10-13 Åpner dørene til en helt annen verden

14 - 15 Full folkefest på Smeltedigelen musikkfestival

16 - 17 Byens flotteste tomt

18 - 19 Kronikk - Håkon Skog Erlandsen

20 Hvordan gjøre boligen klar til kaldere og mørkere tider?

21 Disney Kryssord

22 Mat med Svein Jæger Hansen

Ansvarlig utgiver:
· MOBO Helgeland
Tlf. 75 13 70 00
mobo@mo.bbl.no

Redaksjonelt innhold:
Mye i Media as
Strandgata 7, 8626 Mo i Rana

Redaksjonen:
Morten Sæterhaug, Monica J Helland
Anette Møllersen Bjørnå og Rami Skonseng

Grafisk utforming: Digital Publish

Opplag: Digital

Annonsebestilling:
Rami Skonseng, Mye i media
Tlf. 913 95 970
rami@myeimedia.no

Pris for medlemskap finner du på:
www.moborana.no
tlf. 75 13 70 00

MOBO Helgeland
Høst 2022

Følg oss på Facebook!

Leder for bedriftssalg i Helgeland Kraft Lars-Andreas Østvik forteller at de er opptatt av å dekke kundenes behov, og at de kontinuerlig prøver å utvikle seg til å levere basert på det kundene etterspør.

Bidrar til å utvikle et kraftigere Helgeland

Helgeland Kraft er et godt forankret selskap på Helgeland, og i fjor feiret de hele 75 år. HK er opptatt av å være et lokalt strømselskap som bidrar til utvikling på hele Helgeland.

Den siste perioden har de blant annet jobbet med å etablere et større el-billadenettverk i samarbeid med Lad-opp, forteller leder for bedriftssalg Lars-Andreas Østvik. Behovet for ladestasjoner hos boligselskaper har også økt i takt med kjøp av elbiler, og fra 2021 kom det en ny lov som pålegger borettslag å tilby el-billading. Mobo er en stor og viktig aktør som forvalter boliger over hele Helgeland, og Østvik forteller at HK ønsker å bidra til at de skal lever konkurransedyktige avtaler til Mobos medlemmer.

-Vi bidrar med å bygge ut ladeinfrastrukturen på Helgeland fra hele Kystriksveien opp til Umbukta. Det er viktig at det er tilgjengelig ladestasjoner for at folk skal kunne ta valget om å gå over til el-bil. Til nå har vi bygd rundt syv ladestasjoner og åtte til er underveis. Nå tilbyr vi også gode avtaler for borettslag som ønsker å etablere el-billading, privat eller som felles ladetorg. Det innebærer selvfølgelig også en god spotprisavtale. Vi vil fortsette å utvikle produkter og tjenester som vil komme Mobo-medlemmene til gode, forteller han.

Leverer strøm over hele linja

Med en kundemasse på rundt 50 000 ser de seg ikke blind på bare Helgeland. Rundt én tredjedel av kundene bor nemlig utenfor regionens grenser, og det bidrar til å trekke mer kapital til regionen og eierkommunene.

-Vi er jo utrolig stolt over den fine regionen vår, og det er viktig for oss å gi tilbake for at utviklingen skal fortsette i riktig retning. Nå kommer det jo flere store industrietableringer i regionen, og vi er klare for å samarbeide med dem, forteller en engasjert Østvik.

Dyr strøm har kanskje vært årets mest omtalte tema over hele Europa, men inntil videre har det ikke vært noen bekymring for de som er bosatt i Nord-Norge.

-Strømprisen her i nord har nesten vært rekordlav, mens strømprisen i sør har vært rekordhøy. Det har mye med været å gjøre, og at det blant annet har vært en regnfull sommer. Selv om brunfargen kanskje ikke har vært noe å skryte av, så har vi i alle fall rimelige strømpriser som et velfungerende plaster på såret. Rimelig strømpris i nord er også en av konkurransefortrinnene vi har for å holde på befolkningen, i tillegg til at det skal være et bra utgangspunkt for bedrifter å etablere seg her, sier han.

Et fornybarsamfunn under utviklig

Vannkraft er en av de største fornybare energiressursene som Norge har, men med energikrisen sees det hele tiden etter nye energikilder. På Helgeland er det store muligheter for å utnytte vindkraft, både på land og til havs, i tillegg til solkraft.

-Vi har jo jobbet lenge med Øvre Forsland Kraftverk for å klare å skape et visuelt bilde av hva vannkraft er og hvordan vannkraft egentlig ser ut. Det er jo en del av den norske identiteten, og prosjektet har vært veldig vellykket. Nå samarbeider vi også med flere aktører på prosjektet Arven, hvor vi skal etablere et nasjonalt senter for fremtidens fornybarsamfunn i tillegg til å løfte frem vannkraft i enda større grad. Det blir selvfølgelig også spennende å se hvor raskt vi klarer å bygge ut ny energi, noe som vil være viktig i overgangen til fornybarsamfunnet, avslutter Lars-Andreas Østvik.

En tillitsfull og kompetent samarbeidspartner

I flere av de mange borettslagene i Rana har det blitt gjennomført store og små prosjekter den siste tiden. For beboerne er det veldig betryggende at arbeidet blir tatt hånd om av Mobo og styrene.

Teknisk rådgiver Geir Milne hos MOBO Helgeland BBL, forteller at det skjer mye på vedlikeholdssiden i flere av borettslagene som er tilsluttet MOBO Helgeland BBL.

-Toranes borettslag er nå i startfasen med å totalrenovere bygningsmassen. Byggene får ny bordkledning, nye tak og nye balkonger. I tillegg vil det bli foretatt etterisolering av alle leilighetene. Dette er resultatet av et målrettet styrearbeid og beboere som ser verdien av en slik endring, forteller Milne.

Har investert 50 millioner kroner

På Gruben i Nordmarkmyra Borettslag møter vi styreleder Tommy Myrstad. Han forteller om et pågående og gjennomgående prosjekt som først startet i 2013. Da var det blant annet utskifting av bordkledning, etterisolering og front-terrasse som ble prioritert. Nå har de satt i gang med nytt rekkverk på balkongene på baksiden og etter-isolering av yttertak.

-Vi er jo et relativt stort borettslag med 66 enheter. Det betyr at prosjektet tar tid, og vi har estimert at alt skal stå ferdig høsten 2024. Når prosjektet er ferdigstilt har vi renovert og oppdatert alt som kan renoveres og oppdateres, på utsiden. Den totale investeringen fra 2013 til 2024 er på om lag 50 millioner kroner.

Godt fornøyd med Mobo som sparringspartner

For beboerne er det stor stas at det tas tak i det som er den ytre delen av boligen deres. Det er én av mange fordeler ved å bo i et borettslag, at styret tar ansvar for alt som har med vedlikehold og utside av boligene. I tillegg tilbyr Mobo en hjelpende hånd der det trengs.

-Vi bruker aktivt teknisk etat hos Mobo som sparringspartner, og leier inn Geir Milne eller Inge Nilsen som prosjektleder. Gjennom hele prosessen har de fulgt opp, og det er et samarbeid som baserer seg på god kommunikasjon. For oss er det en trygghet at de tar ansvar for at arbeidet følger de gjeldende standardene og regelverkene, poengterer Tommy Myrstad.

Teknisk rådgvier Geir Milne forteller at det er god aktivitet på vedlikeholdsfronten i flere av borettslagene deres.

Roar Rørvik er tidligere styrelder i Revelmyra Borettslag. Han forteller at vedlikeholdsprosjektet i borettslaget deres har økt attraktiviteten til området og leilighetene, og at beboerne er meget fornøyde med det.

Mye som måtte gjøres

Noen minutter fra sentrum besøker vi Revelmyra Borettslag som for første gang så dagens lys i 1954. Siden den gang har det skjedd mye, og i sommer ble de akkurat ferdige med et stort vedlikeholdsprosjekt. Tidligere styreleder Roar Rørvik forteller at de består av 36 boenheter bestående av både rekkehus, tomannsboliger og fire-mannsboliger.

-Det hele startet med det forrige styret hvor de tok tak i dreneringen, og oppdaget at hele borettslaget hadde behov for et stort løft. Det ble byttet ut over 150 dører og vinduer, og de fikk nye tak og taknedløp. I tillegg har vi frisket opp malingen på boligene. I fjor var vi endelig ferdige med den delen av arbeidet.

En økning i attraktivitet

Beboerne i Revelmyra Borettslag er fornøyde med resultatet til nå, og Roar Rørvik poengterer at det har ført til at området har blitt mer attraktivt for andre. Til neste år håper de at alle de kosmetiske løftene skal være ferdig.

-Gjennom hele prosjektfasen har vi samarbeidet med Mobo. Geir Milne har hjulpet oss underveis, og vi har leid inn byggeledelse fra dem for styring av prosjektet. Samarbeidet med Mobo har vært godt, med tett dialog og oppfølging, sier Rørvik.

Styreleder Tommy Myrstad i Nordmarkmyra Borettslag setter pris på kompetansen og erfaringen som Geir Milne har tilført i vedlikeholdsprosjektet deres.

Hammeren Boligpark utvides stadig

– Det er jevnt og trutt med henvendelser, forteller eiendomsmegler Susanne M. Dahle hos REDE eiendomsmegling om interessen for det nye boligområdet.

Sakte, men sikkert vokser det nye boligområdet på Hammeren fram. I landlige og naturskjønne omgivelser kun 10 minutters kjøring fra sentrum, finner vi et mangfold av nybygde boliger. Her er det leiligheter, rekkehus, tomannsboliger, eneboliger og tomter til enebolig.

Fellesvisning

– Trinn 3 av rekkehus er under ferdigstillelse. Her er ett av rekkehusene solgt og overtas av ny eier om få uker. Så snart at de resterende to er ferdigstilte skal vi ta nye bilder, oppdatert markedsføringen og invitere til ny fellesvisning, forteller Dahle.

Hele boligparken består nå av 58 enheter som føres opp etter hvert som de blir solgt. Det er Helgeland Bolig som står bak prosjektet, som stadig er i utvikling.

– Nytt av året er at vi har regulert om 6 eneboligtomter til tomannsboliger i boligparken. Dermed har antall enheter endret seg fra 52 til 58. Årsaken til at vi har gjort denne endringen er etterspørselen i markedet. Tomannsboligene er ferdig rammesøkt, men vi har fortsatt noe arbeid før vi kan legge de ut i markedet. Vi ser for oss å kunne vise disse frem innen utgangen av året, forteller daglig leder og eier Andreas Lund i Helgeland Bolig.

Bygging av leilighetsbygg, trinn 2, er også igangsatt. Her er fire leiligheter solgt og det er estimert at bygget ferdigstilles høst 2023.

– De to ledige leilighetene i dette bygget blir markedsført for salg senere i byggeprosessen, forteller Dahle.

Bolig til alle aldersgrupper

Det er ikke tilfeldig at boligparken består av et så vidt spekter av bolig.

– Hammeren består allerede av en fin sammensetning av barn, ungdom, voksne og eldre. Nettopp derfor tilbyr Hammeren Boligpark ulike boligformer, slik at den gode befolkningssammensetningen skal kunne fortsette. Her er det boligtyper tilpasset alle aldre, generasjoner og livets faser, og her kan man bo lenge, sier Lund.

For eksempel har leilighetsbyggene i Hammeren boligpark heis, selv om bygget kun består av to etasjer. I tillegg til ulike boligformer har også Hammeren Boligpark felles renovasjonsanlegg og to lekeplasser.

Boligparken består av et så vidt spekter av boliger og har selvfølgelig også lekeplasser.

Eiendomsmegler Susanne M. Dahle foran grunnmuren til det som blir nok et leilighetsbygg på Hammeren.

Lang solgang

Andre ting som ikke er tilfeldig, er retningen som balkongene har.

– Vi har bevisst snudd alle bygg slik at alle boligene skal få lengst mulig solgang. Vi har også vært veldig bestemte på at byggene ikke skal stå for tett. Det skal være luftig her, sier Lund.

Hvis du kunne tenke deg en av disse boformene på naturskjønne Hammeren kan du kontakte eiendomsmegler Susanne M. Dahle hos REDE eiendomsmegling.

– Vi har begynt å forberede oss mot salgsoppgave for neste trinn av både leilighetsbygg og rekkehus. Også her har vi allerede fått henvendelser, forteller hun.

Hammeren Boligpark består av 7 eneboligtomter, 6 tomannsboliger, 15 eneboliger i rekke og fire leilighetsbygg. Du kan lese mer om Hammeren Boligpark og finne priser på de ulike boligtypene og tomtene på nettsiden hammerenboligpark.no

Grunnarbeid i Hammeren Boligpark høsten 2023.

Av rekkehus, er boligparken inne i ferdigstillelsen av trinn tre.

Åpner dørene til en

n helt annen verden

Bjørn Bonsaksen, Ina Santala Jordbru og Håkon Skog Erlandsen skal sette Plura, Rana og Helgeland på kartet når de arrangere verdens første undervannsgrottekonsert i Plura Valley.

Fra første øyeblikk var det klaff mellom Bjørn Bonsaksens festival-erfaring og Ina Santala Jordbrus kreativitet.

Et møte i 2019 satte fart i det som i dag er et stort grottekonsert-prosjekt. Hvordan kunne de forene sine to så ulike verdener; musikk og spektakulære grotter?

-Jeg har jo alltid vært fascinert over Ina, og den gjennomføringskraften hun sitter på. Vi tenkte begge at denne kunnskapen og engasjementet virkelig kunne skape noe som ingen før har opplevd, forteller Bjørn Bonsaksen.

Sammen begynte de å lete etter «the missing link» - Hvem skulle spille den unike konserten en halv kilometer inne i fjellet? Hvem kunne være bedre enn den lokale eventyreren og musikeren, Håkon Skog Erlandsen.

Et knallgodt samarbeid

I dag er prosjektet ført i bresjen av Smeltedigelen, Plura Valley og Bodø2024. Gjennom «Cave Consert» prosjektet ønsker de å knytte Helgeland og Rana opp mot verden gjennom å gjøre det utilgjengelige, tilgjengelig. Pluragrotten er helt unik av sitt slag og er Nord-Europas største vannfylte grottesystem. Konsertsalen i grotten er vann-låst, noe som betyr at man er nødt til å dykke inn i fjellet for å kunne komme frem til grottekammeret der konserter skal være. En opplevelse som vil være utilgjengelig for folk flest, men som vil være mulig å oppleve for alle og enhver ved bruk av digitale virkemiddel på konsertdatoen. De har allerede fått spikret to mulige datoer for konserten, og Ina forteller at gjestene hennes allerede har begynt å etterspørre billetter til den store begivenheten.

-Det er jo ingen tvil lengere nå; konserten skal skje! Vi bare vet ikke helt i hvilken skala. Blir det et publikum på 10.000 eller 7 millioner? Det er mange detaljer som skal på plass før vi vet hvor mange billetter som (også) kan selges til selve dykkeopplevelsen og (undervanns) grottekonserten. Å planlegge verdens første undervannsgrottekonsert er ikke gjort over natta, og det er kanskje det som gjør det så spennende; å gjøre noe som aldri før har blitt gjort. Vi setter pris på at det internasjonale dykkemiljøet allerede planlegger å komme til Plura for å få med seg denne helt spesielle opplevelsen, forteller Ina.

Viktig med støtte og lovord

Selv om prosjekter er i gang, og datoen nesten har blitt satt, oppfordres det til at det lokale næringslivet også tar fatt i stafettpinnen for å prosjektet skal komme i mål med bugnende applaus fra et stort, internasjonalt publikum. Alle tre poengterer at det er viktig at de lokale støtter det man skal drive på med, og at det er tung symbolikk i det.

-Dette er ganske spektakulært, og det kommersielle potensialet er enormt hvis man får gjort dette på en skikkelig måte. Det kan bli et realt symbol på akkurat det vi ønsker at Rana skal være; et skjæringspunkt for næring og kultur, med internasjonalt potensial. Det handler om bevisstgjøring, geologien, naturen og den magien som folk vil oppleve gjennom ulike sanseinntrykk. Det er akkurat det vi kaller for kunst og kultur, forteller en ekstatisk Erlandsen.

Foto: Pekka Tuuri

Åpner opp for hele verden

Nå starter jobben med å få inn midler for at prosjektet skal kunne realiseres i den størrelsen de håper på. For prosjektet er i gang, og det kommer til å skje. Spørsmålet er bare hvor stort de kan klare å gjøre det.

Potensialet er nesten uendelig; skal de satse på et publikum på 10 tusen eller 7 millioner? Her vil det være mange muligheter for bl.a. streaming, videoopptak og ikke minst dokumentarproduksjon.

-Dette er virkelig en unik mulighet til å sette Plura, Rana, Helgeland, Nord-Norge, og egentlig hele Norge, på kartet. Vise frem det som gjør oss spesiell, og dele det på tvers av grensene. Det kan ha stor betydning for vår posisjonering når det gjelder å bygge et sted som folk ønsker å bo og leve på. Hvis vi vil ha flere innbyggere hit er vi nødt til å rope høyere og vise frem det som gjør at vi skille oss ut som en helt spesiell plass å leve på. Vi er klare for å ta et tak for Helgeland og Nord-Norge, og håper det er flere der ute som blir med, avslutter den fremtidsrettede gjengen.

Foto: Pekka Tuuri

Festivalsjef Elisabeth Kulseng er klar for folkefest når Smeltedigelen musikkfestival går av stablene i oktober.

Full folkefest på Smeltedigelen musikkfestival

Pandemien satte aldri en stopper for Smeltedigelen, og i oktober blir det full fres når festivalen igjen går av stablene. Den internasjonale musikkfestivalen arrangeres for 18. gang i år, og har holdt det gående helt siden oppstarten i 2005.

I år planlegges en Smeltedigelfestival i ny drakt. En festival som tar imot og deler med hverandre. Som byr på ulike sjangre, nye musikere, ny musikk, norsk og utenlandske aktører, utstillinger og sirkus og mye mere. Der de byr på opplevelser både for barn og voksne. En fest for alle som har og ønsker en tilhørighet til Mo i Rana og Nord-Norge. Festivalsjef Elisabeth Kulseng kan garantere for at årets Smeltedigelfestival inneholder noe for alle og enhver.

-Vi er selvfølgelig veldig klar for å arrangere Smeltedigelen under vanlige tilstander, men vi har vært veldig heldig de to foregående årene. Vi er klare for å igjen bidra til å lage en musikalsk møteplass i samfunnet, bidra til talentutvikling blant barn og unge, og motivere til musikalske samarbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt, sier Kulseng.

En festival for alle

Årets Smeltedigel blir satt i gang av selveste Halvdan Sivertsen, en artist som har fått glimrende anmeldelser for sine mange opptredener, år etter år. I tillegg vil vi kunne se flere artister, kunstnere og band som opererer i mange ulike sjangre. I år har de satt sammen et program som de håper skal begeistre, gi opplevelser og gode minner.

-I år har vi ikke fokusert på noe bestemt sjanger, tvert imot. Vi ønsker å holde programmet åpent og inkluderende. Hvis det er noe vi har hatt ekstra fokus på i årets program så er det aktiviteter for barn og unge. Smeltedigelen skal være en folkefest for alle, og gjennom inkluderingsprosjektet vårt, Flere Farger, har vi fått barna og unge til å hjelpe oss med å utvikle et morsomt program med et hav av aktiviteter, forteller hun.

Hele fargepaletten i bruk

Prosjektet Flere Farger er det største prosjektet som er en del av Smeltedigelen. Det har vært avviklet årlig siden 2017, og består av 100 barn, unge og voksne som ukentlig deltar på fritidstilbud i prosjektet. Dette bunner til slutt ut i en stor fargerik forestilling på våren som presenteres gjennom musikk, dans og sang fra hele verden.

-Noen av aktivitetene som Flere Farger har på programmet i år er blant annet sirkusskole, forestilling på stylter, ballongmannen Kristian fra Bodø og det blir flere ulike konkurranser. Det er mange spennende artister som man kanskje ikke ville ha funnet på de mer kommersielle festivalene og konsertarenaene. Vi skal skape de gode opplevelsene, og overraske folk, avslutter en engasjert festivalsjef.

Sjøfronten i Rana har alltid hatt stor betydning for byen. Det har blitt ett naturlig samlingspunkt med Havmannen i bresjen.

De siste årene har sjøfronten fått en skikkelig overhaling, og det har dukket opp livlige leiligheter og en koselig gangsti som tar deg gjennom Mo i Ranas historie. Ett av de nyeste prosjektene ved sjøfronten, K2-bygget, vil være med på å gjøre promenaden komplett. Det er den siste tomten som ligger fritt mot sjøen, og leilighetene vil bidra til å gjøre området enda mer fullkommen. Daglig leder i HHO-gruppen Freddy Olsen forteller at dette ikke er et nytt prosjekt.

-Dette er noe som har vært planlagt over lang tid, men det har vært mye prosesser rundt prosjektet.

Nå er det endelig i boks, og vi har kommet godt i gang. Mobo har forretningsførsel, og borrettslaget er også tilknyttet Mobo, sier Olsen.

Et unikt prosjekt

Prosjektet som skal stå ferdig høsten 2023, består av 27 leiligheter i størrelse fra 110 kvm til 130 kvm. Over halvparten av leilighetene er allerede solgt, noe som tydelig viser hvor populært området er.

-Som en del av prosjektet skal det bygges kai-dekke ved sjøfronten, i samarbeid med oss og Rana Kommune. Sjøpromenaden henger sammen med Byporten, Mobekken og bykjernen generelt, og det blir fint å få fullført denne rundturen. Det kommer til å bli et ekstremt attraktivt område. Vi har allerede solgt 14 av 27 leiligheter, forteller han ekstatisk.

Sentralt, men skjermet

Ifølge Olsen selv er tomten den beste i byen, og det kommer til å vises gjennom materialvalg og høy standard. Leilighetene får fleksible løsninger med to heiser og garasje i kjelleren.

-Området skiller seg ut ved at det ligger rett ved sjøfronten, med umiddelbar nærhet til kjøpesenter, butikker, caféer og gangsti. Utsikten ut mot sjøen, fjellene og Svartisen er helt unik, avslutter han.

Byens flotteste tomt

Leilighetene med balkong ut mot sjøen får en unik utsikt ut over Ranfjorden og sjøfronten.

Daglig leder i HHO og ansvarlig eiendomsmegler Gisle Kallestad er godt fornøyd med fremgangen i leilighetsprosjektet på sjøfronten.

Etter å ha flyttet fra Helgeland som 18 åring har jeg siden aldri kommet meg helt bort fra plassen. I flere etapper har jeg gang på gang flyttet tilbake etter opphold i både Tromsø, Oslo og København. På et merkelig vis trekkes jeg tilbake. Jeg har godt over 250 reisedøgn i året og kan nok tilstå at jeg har sett mer av verden enn de fleste. I tillegg er faktumet at jeg så og si ikke har jobb i regionen, og må belage meg på å reise til Oslo hver gang jeg skal starte min arbeidshverdag som musiker, foredragsholder og eventyrer. Hva er det som holder meg så lenket til denne plassen?

Alltid godt å komme hjem til Helgeland

I skrivende stund sitter jeg og planlegger en ekspedisjon til Papua New-Guinnea, hvor jeg skal klatre det høyeste fjellet i Oseania og spille på en musikkfestival. Jeg skal møte kannibaler og mennesker som bor i trehytter 30m over bakken. Jeg kjenner at det kribler voldsomt i magen. Men, samtidig er det en side av meg som kjenner på at det skal bli godt å komme hjem til Helgeland. Selv om den store verden er spennende, og min jobb nok går mer ut på eventyr enn det som er gjennomsnittlig, er jeg nok i en alder av 32 år begynt å innse hvor viktig hverdagen er. Rutiner med trening, venner, opplevelser og hverdagseventyr tror jeg i min modningsprosess begynner å få ett større fokus enn å se frem mot neste ferie. Og det er nettopp derfor jeg suges til Helgeland - gang etter gang.

De spektakulære øyeblikkene

Sist uke kom jeg fra turné etter å ha spilt på et stort arrangement med 7000 deltakere, konserter i Montenegro, København, minikonsert på Hardangervidda og foredrag for et serviceselskap i Sandefjord. En bra uke! Men, på Gardermoen, da jeg skulle skille lag med mine kolleger fikk jeg et spørsmål. «Hvorfor bor'u egentlig oppi nord'a? Er jo i gryta det skjer!». Jeg er vant med spørsmålet, men har ikke laget noe standardsvar enda. Litt grublende satt jeg meg på SK4112 til Bodø. Og i avgangen fikk jeg melding om at flighten med Widerøe til Mo i Rana var innstilt, en situasjon jeg begynner å bli godt vant med. Jeg begynte å se etter muligheter, og det skulle da vise seg at en kompis i flyklubben var ute og luftet vingene. Han kunne mer enn gjerne hente meg i Bodø. Yes! Jeg har over 3000 flyreiser i banken, men denne reisen sør over Svartisen i knall rød solnedgang skulle bli min vakreste opplevelse i luften så langt. På Røssvoll møtte jeg min kjæreste som hentet meg siste stykket hjem til Ytteren. Etter litt tandori og hyggelig prat skulle vi legge oss. Men, da jeg slo av lyset i

KRONIKK

- Leve og bo på Helgeland

Håkon Skog Erlandsen

–Det e oppi nord det skjer!

stuen så jeg ut på en lysegrønn stjernehimmel. Nordlys! Vi hoppet i bilen og kjørte til Raudvatnet for å få med oss lysshowet. Fenomenet tok over hele himmelen, et skue folk i over hele verden reiser land og strand for å oppleve.

Den gode, gamle hverdagen

Men dette er en del av hverdagsrutinene på Helgeland. Nordlyset stopper ofte innom, spektakulær natur er en sentral del av hverdagen. Når venner i Oslo møtes på «bucks» og drikker macchiato, kan jeg møte mine venner til bålkaffe og utsikt. Når de i Oslo kan flagge arbeidsutlysninger med konkurransedyktig vilkår i jobben, viser vi en utlysning på Helgeland bilde av natur og fritid med konkurransedyktige fritidsforhold. For om du skal jobbe på Freyr eller Aker, Rikshospitalet eller Sandnessjøen sykehus - tror jeg livet og rutinene i nord er langt bedre enn i sør. Etter kl 16 handler ikke valget om man

skal ta ring 2 eller 3 for å unngå kø for å komme seg hjem - valgets kval står om topptur eller padling, klatring eller dykking.

Et arsenal av valg som ikke er begrenset til tidsbruk og avstander, men opplevelseslyst og venner.

Masse vind i seilene

Dette er kanskje ikke daglige valg alle på Helgeland står bak meg på, men et konkurransefortrinn jeg mener burde løftes frem i kampen om arbeidskraft og demografi. Det fine med Helgeland, nok det jeg tror er grunnen til at jeg aldri vil bort fra plassen, er at jeg føler jeg kan være med på å forme fremtiden. Regionen har full vind i seilene og utvikling og muligheter står for dør. Hvordan jeg markedsfører regionen og livsmulighetene, vil spille inn på hvem som vurdere å komme hit for å jobbe. Mine fremtidige naboer og venner er kanskje enda ikke flyttet hit. Men, jeg tror jeg har svaret på spørsmålet Stian fra Grunerløkka stilte meg på Gardermoen: «Nei, det e oppi Nord det skjer!». Håper vi står sammen om å snakke hverandre frem, slik at vi får utnyttet mulighetene som banker på.

Vaktmester Hans Martin Olsen i Mobo Boligservice kommer med gode tips for hvordan beboere i borettslag best mulig kan forberede seg til høsten og vinteren.

Hvordan gjøre boligen klar til kaldere og mørkere tider?

Sommeren går mot sin ende, og høsten er i gang. Gressklipperne pakkes bort, og vi sier velkommen til raken og etter hvert også snøskuffen. Hos Mobo Boligservice er det full fres hele året.

Nå når det begynner å bli kaldere har vaktmesterne én viktig oppfordring til boligeierne!

-Det er veldig viktig å sjekke at vannet i kjelleren er slått av. Mange skal kanskje bare spyle bilen litt eller spyle bort litt sand i innkjørselen. Da kan det være fort gjort å glemme at vannet må slåes helt av før det fryser på, forteller vaktmester Hans Martin Olsen.

Har full kontroll

Når det går mot kaldere tider er det ikke bare vannet som skal skrus av. Boligservice forteller at de har noen faste ting på listen som alltid må gjøres, men at det alltid dukker opp noen ekstra oppgaver underveis i sesongen.

-Vi tar alltid noen runder for å sjekke at kjellervinduer er lukket slik at det ikke blir noe unødvendige frost- eller fuktskader. Det tas også en gjennomgang av gatesluker, og vi sjekker om det trengs nye brøytestikker til snøen kommer, forteller han.

Alltid beredt

Det er også viktig at alle lys sjekkes og byttes før det blir mørkt. Plutselig er snøen kommet over natten, og brøytebilene må ut på oppdrag. Det er slike ting vi som oftest jobber med, men det skjer alltid noe utenom også.

Gradestokken kan krype opp til noen og tjue minus, og da kan det være noen som ikke får start på bilen sin. I slike tilfeller tar vi turen bortover for å hjelpe dem, avslutter vaktmesterne på Mobo Boligservice.

Kryssord

XORD .no BULLS		BÅT-PLAS-SER		AFFÆRE	BRED IRONI			SISTE		HYS-SING		
PØLSE												
HANDEL-EN ÅRSTID												
						TEATER-FORM MUSIKK-STYKKE						
FYRST-ER												
KAN MAN KOMME I	MIDT-LINJEN	MYNT-FORK.	UTØY		MUN-NING SKRAMLE		7374 SLITES					TEMA-ENE
								NØRTE OPP NÅTID				
LOKK FRYSE-VARE						HÅN IKKE ØNSKET PERSON				PRON. KAN BØKER VÆRE		
		FOTTØY MANGEL									BØDDEL-RED-SKAP	
LØFTE			OPP-DRETT DEL								TONE HIGEN	
							FLOK-KEN AVSTIK-KER					
SØSKEN-LØS	KNEP NISTE								NETTE			
FOR-STAND FLØRT					ADVERB KNIPPE				KLAGE SLUSK			DAMP-ET
			KALDE									
GÅEN KJÆR-LIG				SPENER OKSE-DYR				EN DAN BØRGE GNAGD				
		VISITT = HELLAS										
EN MYKLE						SLITT						
3/4									HISSE			

Sudoku

			8		2		9	
3	4					1	6	
	2	1		4	3	5		
4		6	9		5			3
		7		2		9		
2			4		1	6		7
		4	5	9		8	2	
	7	9					1	5
	5		1		4			

Enkel

5			6		4			7
			8	7	2			
	2						8	
		2	9		7	6		
	6						9	
		3	4		5	2		
	8						5	
			3	1	8			
7			5		6			2

Middels

			6	7	1			2
8						7		
		3		9			4	
			3			4		9
	6						2	
3		7			4			
	5			2		9		
		8						1
1			7	5	8			

Vanskelig

Disney-Mix

LABYRINT
Hvilken vei må Mikke gå for å få tent på rakettene?

© Disney

PIZZAROT!
Hvor mange pizzaer har Langbein?

PRIKK TIL PRIKK
Trekk en strek mellom prikkene fra 1 til 37.

LØSNINGER:

PIZZAROT: 14 pizzaer. PRIKK TIL PRIKK: en lommelykt. LABYRINT: Vei C.

Løsninger

Enkel

8	5	2	1	6	4	7	3	9
6	7	9	2	3	8	4	1	5
1	3	4	5	9	7	8	2	6
2	9	3	4	8	1	6	5	7
5	8	7	3	2	6	9	4	1
4	1	6	9	7	5	2	8	3
9	2	1	6	4	3	5	7	8
3	4	8	7	5	9	1	6	2
7	6	5	8	1	2	3	9	4

Middels

7	9	1	5	4	6	8	3	2
2	4	5	3	1	8	9	7	6
3	8	6	7	2	9	1	5	4
9	7	3	4	6	5	2	1	8
8	6	4	2	3	1	7	9	5
1	5	2	9	8	7	6	4	3
6	2	7	1	5	3	4	8	9
4	3	9	8	7	2	5	6	1
5	1	8	6	9	4	3	2	7

Vanskelig

1	3	9	7	5	8	2	6	4
6	2	8	9	4	3	5	7	1
7	5	4	1	2	6	9	8	3
3	9	7	2	1	4	6	5	8
4	6	1	5	8	9	3	2	7
5	8	2	3	6	7	4	1	9
2	7	3	8	9	5	1	4	6
8	1	6	4	3	2	7	9	5
9	4	5	6	7	1	8	3	2

		S	N	O	R		E	M	N	E	N	E		R	Ø	K	T			
		S	E	N	O	S	T	E	D	E		R	E	N	S	Ø	T	E		
V	I	S	D	E		R	E	N	T	E	O		A	R	E	S	Y	T	E	
		S	A	D	T	E	N	T	E	S	K	A	L	A	R	E	S	I	K	E
		Å	S	T	E	M	R	Ø	R	T	E	S	K			A	K	E	B	
		S	T	R	Ø	S	T	E	M	R	E	S	K	A	R	E	S	S	Ø	T
				H	E	R		A	S	P	E	S	E	E	N	S	S	E	T	E
						O	S	K	L	A	S	S	E	N	E	S	T	E	B	E
							K	S	K	L	L	E	R	I	S		E	N	S	S
							B	A	K	U	L	L	I	E	S		K	L	A	S
						→	L	E	K	S	E	G	R	I	S		J	U	R	
							K	R	U	L	E	S	E	N	E	B	A	R	E	S
							B	A	K	R		S	E	D	E	F	I	N	E	T
							K				I	E			V	E	K	T	↳	
							I	S	E	N			E	N			L	I	T	U
							E	N	E	F	I	N	E	T				Ø	M	

mat

Svein Jæger Hansen
Kjøkkensjef
Scandic Meyergården Hotel

JÆGER HANSENS VILLMARKSKAFFE roasted by MUNIN

Vi har brukt kaffebønner med høy kvalitet og er opptatt av å bruke kaffebønner som er dyrket høyt til fjells, alle er over 2 000 meter over havet. Dette gjør at kaffen får en spesielt sødme og smak.
Innholdet i villmarkskaffen vil variere ut i fra tilgangen til produsentene og årstiden. Kun det aller beste vi får tak i av kaffebønner som er tilgjengelig. Det blir brukt bønner av arabicaplanten fra både Brasil og Etiopia.

KVALITETSKAFFE:

12 minutter tar det å brenne Villmarkskaffen på rett temperatur

Presisjon er viktig for at kaffen skal bli bra nok etter vår smak. Kaffebrenner Howar Johnsen har god kontroll og brenner 10 kilo rå kaffebønner i hver batch og kan lett brenne 200 kg på en dag.

Av ti kilo ferske kaffebønner, blir det 9 kg ferdigbrente bønner. Suksess ligger i detaljene på temperatur.

Han forteller at temperaturen må opp i over 200 grader, for at kaffebønnene skal "krakke" og da er de ferdig brente. Dokumentasjon på hver brenning noteres ned, slik at det blir likt hver gang.

Drikkes nytrukket eller avkjølt

Villmarkskaffen er medium pluss brent og har en fin fruktighet i seg med den naturlig aromaen fra kaffebønnene.

På denne kaffen merker man at kaffe bønnene er av kvalitet og ferske. Drikkes den varm er den delikat og god. Drikkes den kald, kan man kjenne smaken av de gode kaffebønnene.